

Anita Abramowska-Kmon, Wojciech Łątkowski

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Kolegium Analiz Ekonomicznych, Instytut Statystyki i Demografii

aabram@sgh.waw.pl, latkow@poczta.fm

Wpływ przejścia na emeryturę na zadowolenie z życia w Polsce w świetle danych panelowych Diagnoza Społeczna

Celem referatu jest przedstawienie wyników analizy wpływu przejścia na emeryturę na zadowolenie z życia w Polsce. Do analiz wykorzystano dane z siedmiu fal badania Diagnoza Społeczna przeprowadzonego w latach 2003-2015. Ostateczna próba została ograniczona do osób w wieku 50-69 lat, które w analizowanym okresie przeszły na emeryturę. Do analiz zastosowano uporządkowany model logitowy o efektach losowych. Do modelu włączono nie tylko podstawowe zmienne społeczno-demograficzne (płeć, wiek, stan cywilny, miejsce zamieszkania, poziom wykształcenia), ale także sytuację rodzinną, zadowolenie z sytuacji finansowej rodziny, zadowolenie ze stanu zdrowia, zaangażowanie w aktywność społeczną, religijność oraz zmienną opisującą przejście na emeryturę.

Uzyskane wyniki są generalnie zgodne z rezultatami opisanymi w literaturze naukowej: np. wraz z wiekiem rośnie zadowolenie z życia, osoby pozostające w związkach są szczęśliwsze od osób samotnych, wyższy poziom wykształcenia i większe dochody zwiększają zadowolenie z życia, natomiast zły stan zdrowia obniża satysfakcję życiową. Wpływ przejścia na emeryturę o czasie na zadowolenie z życia okazał się nieistotny statystycznie.